

November 2017

Konduktören

Kvalitetsprogram för
allmän plats

Uppdragsnr: NC17133400
Daterad: 2017-11-06
Reviderad:
Handläggare: Hanna Lindh, Exploateringskontoret

Detta kvalitetsprogram utgör ett underlag till Detaljplan för del av fastigheten Sättra 2:1 invid kv Konduktören m.fl. i stadsdelarna Bredäng och Mälarhöjden, S-Dp 2012-18011-54, och är framtagen av Landskapslaget AB i samverkan med och på uppdrag av Exploateringskontoret, Stockholms Stad

Beställare:
Exploateringskontoret, Stockholm Stad
Box 8189
104 20 Stockholm
www.stockholm.se

Medverkande från Stockholm stad:
Hanna Lindh, Landskapsarkitekt, Exploateringskontoret
Mohammed Al Kamil, Trafikplanerare, Exploateringskontoret
Sara Andersson, Byggprojektledare, Exploateringskontoret
Annika Lindgren, Stadsplanerare, Stadsbyggnadskontoret
Jacob Ericsson, Projektledare, Exploateringskontoret

Konsult Landskapslaget AB:
Annelie Landin, Landskapsarkitekt/Planeringsarkitekt
Per Jerling, Planeringsarkitekt
Tove Dåderman, Stadsplanerare/Landskapsarkitekt

Landskapslaget AB
Peter Myndes Backe 12
118 46 Stockholm
www.landskapslaget.se

Bildkällor

Framsida: Tyréns
Figur 1: Stockholms stadsbyggnadskontor
Figur 2: Framtagen av Landskapslaget AB
Figur 3: Stockholms stadsbyggnadskontor. Bild Cecilia Larsson Lantz
Figur 4, bild 1: Cecilia Larsson Lantz
Figur 4, bild 2: Lieselotte van der Meijs
Figur 4, bild 3: Pawel Flato
Figur 4, bild 4: Emma Falk
Figur 4, bild 5: Förorten i centrum
Figur 4, bild 6: Nyréns Arkitektkontor
Figur 4, bild 7: Cecilia Larsson Lantz
Figur 5-10: Nyréns Arkitektkontor
Figur 11: Pär Olsson
Figur 12-14: Nyréns Arkitektkontor
Figur 15: Landskapslaget AB
Figur 16: Tyréns
Figur 17-18: Landskapslaget AB
Figur 19: Tyréns och Landskapslaget

Innehåll

INLEDNING	4
Bakgrund	
Syfte och avgränsning	
ÖVERGRIPANDE MÅL OCH STRATEGIER	6
Tre mål för framtidens Skärholmen	
Fyra stadsbyggnadsstrategier som utvecklar Skärholmens stadskvaliteter	
GESTALTNINGSPRINCIPER FÖR ALLMÄN PLATS	8
1. Landskapet som utgångspunkt	
2. Tydligt definierade offentliga platser	
3. Gatan som levande stadsrum	
4. En mångfald av gemensamma rum	
5. Platser för möten	
6. Sammanhängande nät för gång och cykel	
7. Utrymme för barns och ungas liv och lek	
8. Hållbara offentliga miljöer	
9. Fungerande ekologisk infrastruktur	
10. Tåliga system för dagvatten	
KONDUKTÖREN	12
Stadsstruktur	
Gator och Trafik	
Park och Natur	
Platser	

Inledning

Fokus Skärholmen består av flera olika detaljplaner. Vardera detaljplan dialogförs enligt plan och bygglagen i skedena samråd och granskning. Till varje detaljplan utformas ett kvalitetsprogram för allmän plats. Samtliga kvalitetsprogram inom Fokus Skärholmen omfattar samma övergripande gestaltungsprinciper. I varje kvalitetsprogram beskrivs också utvecklingen av de allmänna platser som berörs av den aktuella detaljplanen.

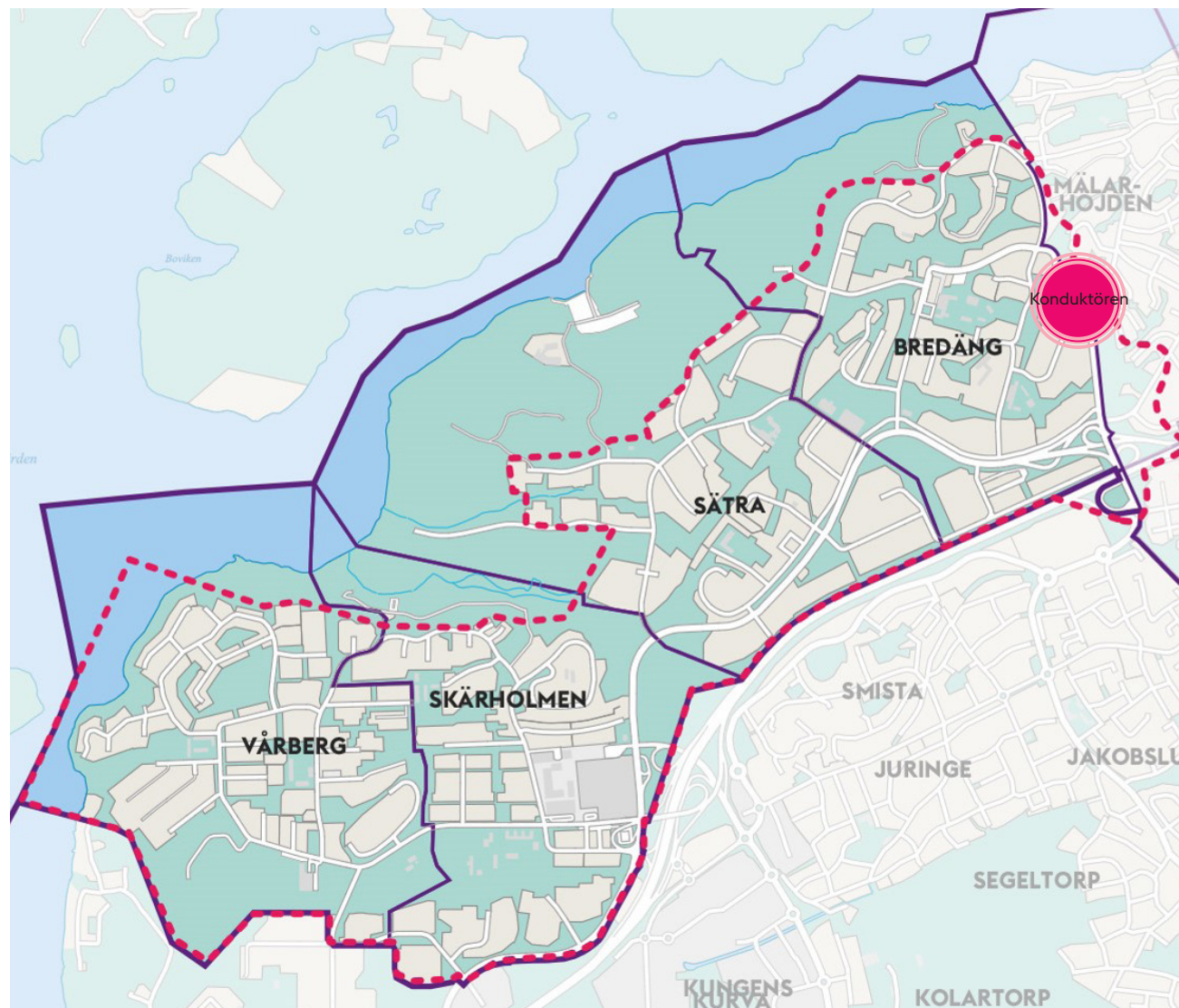
Detta kvalitetsprogram beskriver området vid detaljplan invid kvarteret Konduktören i östra delen av stadsdelen Bredäng. Programmet är en bilaga till detaljplanens samrådsförslag.

Bakgrund

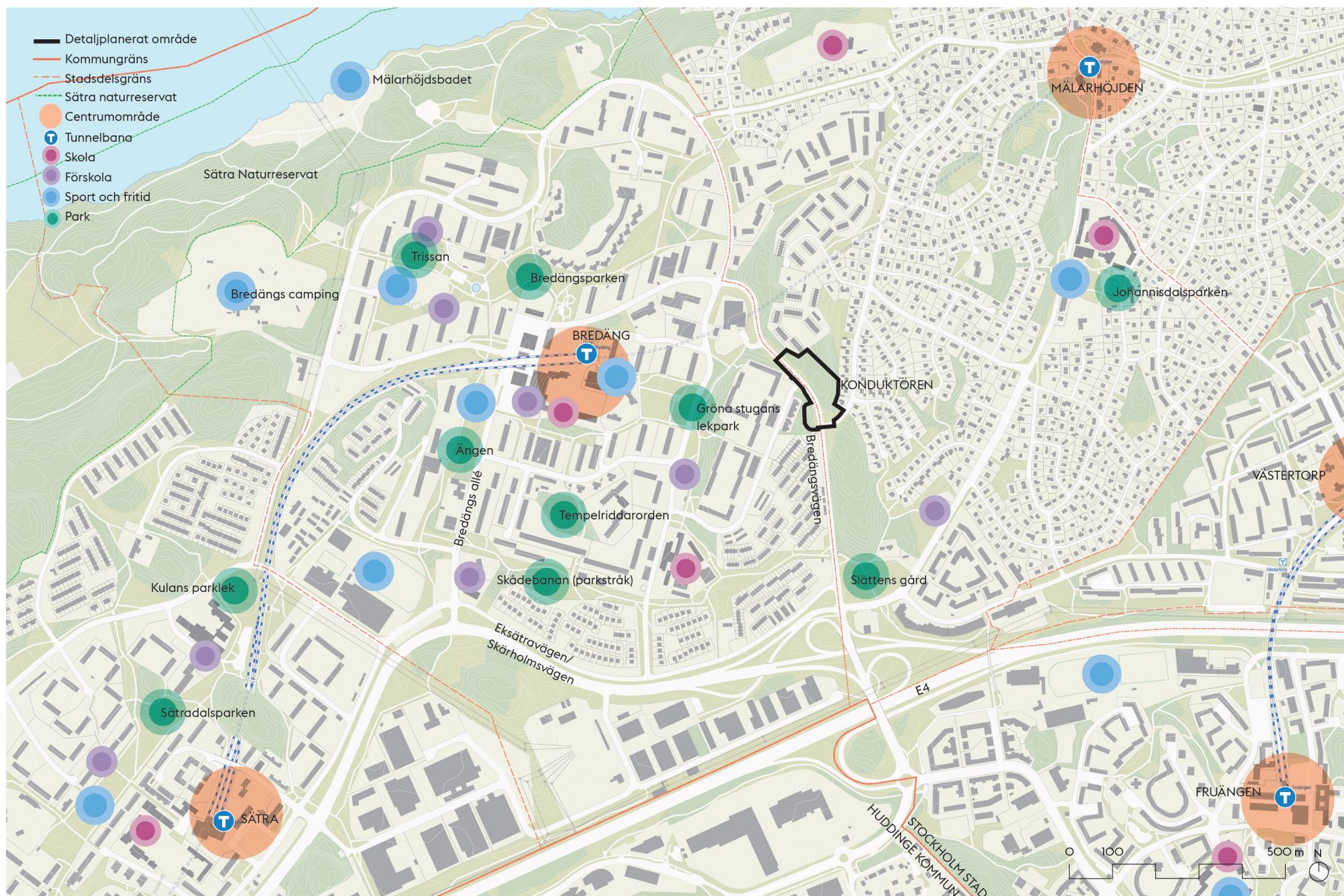
I december 2015 beslutade stadsbyggnadsnämnden att påbörja arbetet med Fokus Skärholmen. Fokus Skärholmen omfattar stadsdelarna Vårberg, Skärholmen, Sättra och Bredäng och är en satsning på stadsutveckling i sydvästra Stockholm, med särskilt fokus på nya bostäder och socialt hållbar stadsutveckling. Projektet omfattar ca 4000 nya bostäder och ett antal nya skolor och förskolor. Fokus Skärholmen innebär också en satsning på nya offentliga rum - gator, parker och torg, som bidrar till förbättrade stadskvaliteter.

Syfte och avgränsning

Syftet med "Kvalitetsprogrammet för allmän plats" är att beskriva hur den allmänna marken ska utvecklas. Utveckling av den allmänna marken begränsas till den närmaste omgivningen inom och omkring detaljplanen. Kvalitetsprogrammet omfattar inte kvartersmark till exempel byggnader och bostadsgårdar. Det beskriver inte heller befintliga allmänna platser som bevaras så som de är idag.

Figur 1: Kartan visar det geografiska läget för Konduktören.

Figur 2: Projekt Konduktörens geografiska läge i Breddäng och Mälärhöjden samt målpunkter i närmiljön.

Övergripande mål och strategier

I projektet Fokus Skärholmen finns mål och strategier för hur stadsbyggandet ska bidra till att utveckla stadskvaliteter och stärka den sociala hållbarheten. Nedan följer en kort sammanfattning av dessa. Det går att läsa mer i dokumentet Stadsbyggnadsstrategier för ett socialt hållbart Fokus Skärholmen.

Tre mål för framtidens Skärholmen

Sammanhållen och varierad

Skärholmens stadsdelsområde ska vara sammanhängande och inrymma en stor variation av platser, bostäder och uttryck. En ny årsring med fantasifull arkitektur och urbana kvaliteter läggs till.

Levande och innehållsrik

I Skärholmens stadsdelsområde ska alla få plats och kunna känna tillhörighet. Stadsdelarna ska vara öppna, inbjudande, levande året runt och på alla tider av dygnet. Barn och ungas behov tas tillvara när stadsdelarna utvecklas. Konst och kultur bidrar till attraktivitet, identitet och förändring.

Delaktig och lärande

Skärholmens stadsdelsområde ska utvecklas med utgångspunkt i det som finns idag och i dialog med invånarna. Det lokala perspektivet är nyckeln. Befintliga verksamheter, byggnader och platser är en tillgång och ska ges möjlighet att utvecklas ihop med det nya.

Fyra stadsbyggnadsstrategier som utvecklar Skärholmens stadskvaliteter

Allsidiga boendemiljöer

En variation av bostadstyper, tillgång till service och arbetsplatser, mångfald av funktioner, levande bottenvåningar, blandning av typologier, skala och volymer samt fantasifull arkitektur.

Ett promenadvänligt gång- och gatunät

Trafikleder omvandlas till gator med trottoarer, cykelbanor och bebyggelse, ett finmaskigt nät för rörelse, många kopplingar till intilliggande stadsdelar, trygghet, orienterbarhet och överblick.

En mångfald av gemensamma rum

Levande och trygga lokala centrum, parker och platsbildningar, mångfald av funktioner och karaktärer, flexibilitet i utformning, tillgänglighet och parkentréer, gräns mellan privat och offentligt.

Lokalt förankrad process

Ett starkt och dynamiskt civilsamhälle, lokal kunskap och lokala initiativ, medborgardialog, samverkan och medskapande.

Figur 3: Stadsbyggnadsstrategier för ett socialt hållbart Fokus Skärholmen.

Figur 4: Bilder från stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. Bild 5 är en skiss inför uppförande av muralmålning i Skärholmens centrum (Förorten i centrum).

Gestaltungsprinciper för allmän plats

Gestaltungsprinciperna för allmän plats bygger på de mål och strategier som formulerats för Fokus Skärholmen. Principerna utgår också från stadens olika styrdokument, såsom översiktsplanen, framkomlighetsstrategin och grönare Stockholm.

1. Landskapet som utgångspunkt

- Lyft fram landskapet, både natur- och kulturlandskapet och det byggda. Ta tillvara kulturvärden och viktiga karaktärsdrag och stärk stadsdelarnas identitet.
- Värna dalstråksparkerna som binder samman stadsdelarna och vidareutveckla den sammanhängande grönstrukturen. De olika stadsdelarna har en fin väv av grönska som binder dem samman.
- Följ topografin, lyft fram utblickar och siktlinjer. Bjud in landskapet i de offentliga rummen utomhus.

2. Tydligt definierade offentliga platser

- Skapa platser med en tydlig gräns mellan privat och offentligt. Den allmänna marken ska vara öppen och tillgänglig, tydligt allmän och väl avgränsad.
- Lägg till en ny dimension i de offentliga rummen, där det storskaliga bryts ned och närmiljön blir mer innehållsrik och omhändertagen. Skapa platser med fler funktioner, mer detaljer och en tätare skala.

- Utveckla mötet mellan bebyggelse och grönska och skapa väldefinierade gröna rum. Lyft fram och tillgängliggör parker och natur med inbjudande entréer, aktiva kantzoner, trygga offentliga promenadstråk, god orienterbarhet och lockande målpunkter.

3. Gatan som levande stadsrum

- Återupprätta gatans roll som offentligt stadsrum för alla trafikslag. Skapa trygga och upplevelserika gator med urbana kvaliteter, såsom noga utvald markbeläggning, ytor för gående och cyklister, trädplantering, smala körbanor, konstfull belysning, gatumöblering och platser som inbjuder till vistelse.
- Gestalta gaturummet med hög prioritet för gång-, cykel- och kollektivtrafik genom generösa gångbanor, goda hållplatslägen, låga hastigheter och säkra passager över gator.
- Lägg till en årsring av nya och utvecklade befintliga gaturum och skapa ett sammanhängande gatunät som kopplar samman stadsdelarna.
- Låt gatan möta befintlig och ny bebyggelse på ett öppet sätt där lokaler i bottenvåningarna och entréer bidrar till att utveckla gatan som ett levande stadsrum.

4. En mångfald av gemensamma rum

- Skapa en mångfald av torg, platser, parker, natur och gator som kan tillgodose invånarnas rekreationsbehov. Det ska finnas plats för både mycket aktiva platser för lek, idrott och folkliv och rofyllda platser för promenad, återhämtning och vila.
- Förädla befintliga kvaliteter i de offentliga miljöerna. Tillgängliggör naturens rekreativa värden. Berika platser med fler funktioner med lekfulla och konstnärliga inslag.
- Utveckla parker och platser med innehåll som kompletterar dagens utbud och speglar nya behov. Forma platser för att stärka identitet och attraktivitet.
- Ta hänsyn till ljus-, vind- och solförhållanden i de offentliga rummen. Utveckla platser för vinteraktivitet som t.ex. pulkabackar och skridskoisar och ta tillvara vintersoliga platser.

5. Platser för möten

- De gemensamma rummen ska upplevas trygga och jämlika. Skapa mötesplatser ute som inbjuder till delaktighet och lokalt engagemang.
- Skapa offentliga rum som inspirerar till nya möten och lockar människor i olika åldrar och med olika social och kulturell bakgrund.
- Utveckla miljöer som kan bli regionala målpunkter och dra besökare från ett större omland.

6. Sammanhängande nät för gång och cykel

- Vidareutveckla det finmaskiga nätet av gång- och cykelvägar och gator som knyter samman stadsdelar och gör det möjligt att röra sig mellan områdenas viktiga målpunkter.
- Förbättra orienterbarheten och skapa tydliga rumsliga relationer mellan olika platser.
- Främja variationen av gångstråk. Det ska både finnas stråk som leder igenom park- och naturmark och stråk längs gator. Varje stadsdel ska innehålla stråk som upplevs trygga och säkra såväl under dygnets ljusa som mörka timmar.

Figur 5. Bygg in ekosystemtjänster i de offentliga rummen och skapa mångfunktionella parker där de ekologiska värdena utvecklas.

Figur 6. Offentliga rum ska hålla en hög kvalitet i gestaltning och materialval.

Figur 7. Ta tillvara kulturvärden och viktiga karaktärsdrag och stärk stadsdelarnas identitet.

Figur 8. Skapa mötesplatser som inbjuder till delaktighet och lokalt engagemang.

7. Utrymme för barns och ungas liv och lek

- De offentliga miljöerna ska stödja barns och ungas utveckling och deras möjligheter att utforska staden och röra sig på egen hand. Närhet till småbarnslek är särskilt viktigt.
- Utforma och gestalta gator för låga hastigheter och värna möjligheterna att ta sig på ett upplevt tryggt och säkert sätt mellan barnens viktiga platser, t.ex. förskola, lekplats, skogsdunge, idrottsyta och bostad.
- Parkerna och idrottsytornas lugna och aktiva platser kompletteras av barnens förskole- och skolgårdar. Barnen är till största delen av dagen på förskolan och skolan. Det är angeläget att förskolor och skolor placeras med bra relation till gång- och cykelstråk, kollektivtrafik och park- och naturområden. De ska helst vara fristående och ha tillräckliga gårdar.
- Utveckla dagens offentliga miljöer med fokus på kvaliteter och funktioner som intresserar barn och unga.

8. Hållbara offentliga miljöer

- Offentliga rum ska hålla en hög kvalitet i gestaltning och materialval. Hållbara material minskar behovet av underhåll och kostnader över tid.
- Skapa en robust stomme av flexibla/generella offentliga rum där innehåll och användning kan skifta över tid.

9. Fungerande ekologisk infrastruktur

- Säkra funktionerna i den övergripande ekologiska infrastrukturen. Dra nytta av den befintliga vegetationen och gör medvetna träd- och växtval för att stärka viktiga spridningssamband. Vidareutveckla även en mångfald av naturmiljöer.
- Ta tillvara landskapets förmåga att leverera ekosystemtjänster, t.ex. genom att använda lågt liggande grönstråk för omhändertagande av dagvatten, träd för vindskydd och skugga, vegetation för temperaturutjämning, odling för pollinering och biologisk mångfald.
- Bygg in ekosystemtjänster i de offentliga rummen och skapa mångfunktionella parker och naturområden där de ekologiska värdena utvecklas.

10. Tåliga system för dagvatten

- Integrera välfungerande och hållbara system för dagvatten. Använd mark, växtlighet och vattensamlingar för att rena vatten och jämna ut flöden.
- Bygg in gröna lösningar för omhändertagande och rening av dagvatten i gator, både för nya och omgestaltade, där det är möjligt.
- Nya dagvattensystem ska dimensioneras och höjdsättas för att minska sårbarheter vid skyfall.

Figur 9: Skapa nya parker och platser med innehåll som kompletterar dagens utbud och speglar nya behov. Profiler platser för att stärka identitet, attraktivitet och status.

Figur 10: Integrera välfungerande och tåliga system för dagvatten. Utnyttja mark, växtlighet och vattensamlingar för att rena vatten och jämna ut flöden.

Figur 11: Utveckla vinterkvaliteter i form av skridskoislar, skidspår, pulkabackar och vintersoliga platser som inbjuder till utevistelse året om.

Figur 12: Förskole- och skolgårdarna ska eftersträvas att placeras med bra relation till gångstråk, park- och naturområden. De ska helst vara fristående och med tillräckliga gårdar.

Figur 13: Skapa platser med en tydlig gräns mellan privat och offentligt.

Figur 14: Återupprätta gatans roll som offentligt stadsrum. Skapa trygga och upplevelserika gator med urbana kvaliteter – levande bottenvåningar, entréer, trädplantering, platsbildningar.

Konduktören

Konduktören utvecklas till att bli en del av en upplevelserik och funktionsblandad stadsdel med en förtätad struktur längs Bredängsvägen. Utvecklingen kommer bidra till en tydligare sammankoppling av Bredäng med Mälarhöjden.

Stadsstruktur

Bredängsvägen omvandlas med stadsbebyggelse som bidrar till att koppla samman Bredäng med omgivande stadsmiljöer. Den föreslagna strukturen består av uppbrutna lamellhus vända mot gatan. Aktiverade bottenvåningar syftar till att möjliggöra en gatustruktur där det är trevligt, tryggt och enkelt att röra sig för både bilister, gående och cyklister.

Gator och Trafik

Bredängsvägen är ett viktigt stråk för gående, cyklister, kollektivtrafik och biltrafik och utvecklas i sin helhet parallellt med pågående planuppdrag längs med gatan. I samband med de aktuella nybyggnadsprojekten längs Bredängsvägen kommer gatan att förändras i hela sin sträckning och fokus flyttas från bil till gång, cykel och kollektivtrafik.

Bredängsvägen i sin helhet utformas för att upplevas stadsmässig med noga utvald markbeläggning, behaglig belysning, armaturer, sittplatser och trygga passager för gående och cyklister. Gatans utformning bidrar sammantaget till att både bilister, gående och cyklister kan röra sig på ett säkert och trevligt sätt.

Tillsammans med planerad bostadsbebyggelse och en förbättrad gång- och cykelbana bidrar detta till att aktivera och befolka gatan. Det ska kännas tryggt och trivsamt för alla. Gående och cyklister ges en hög prioritet i utformningen av både gata och gång- och cykelväg. Gångbanor på båda sidor om körbanan anordnas för Bredängsvägen, liksom ett huvudcykelstråk på östra sidan som fortsätter bortom planområdet för Konduktören fram till korsningen Bredängsvägen/Vita liljans väg.

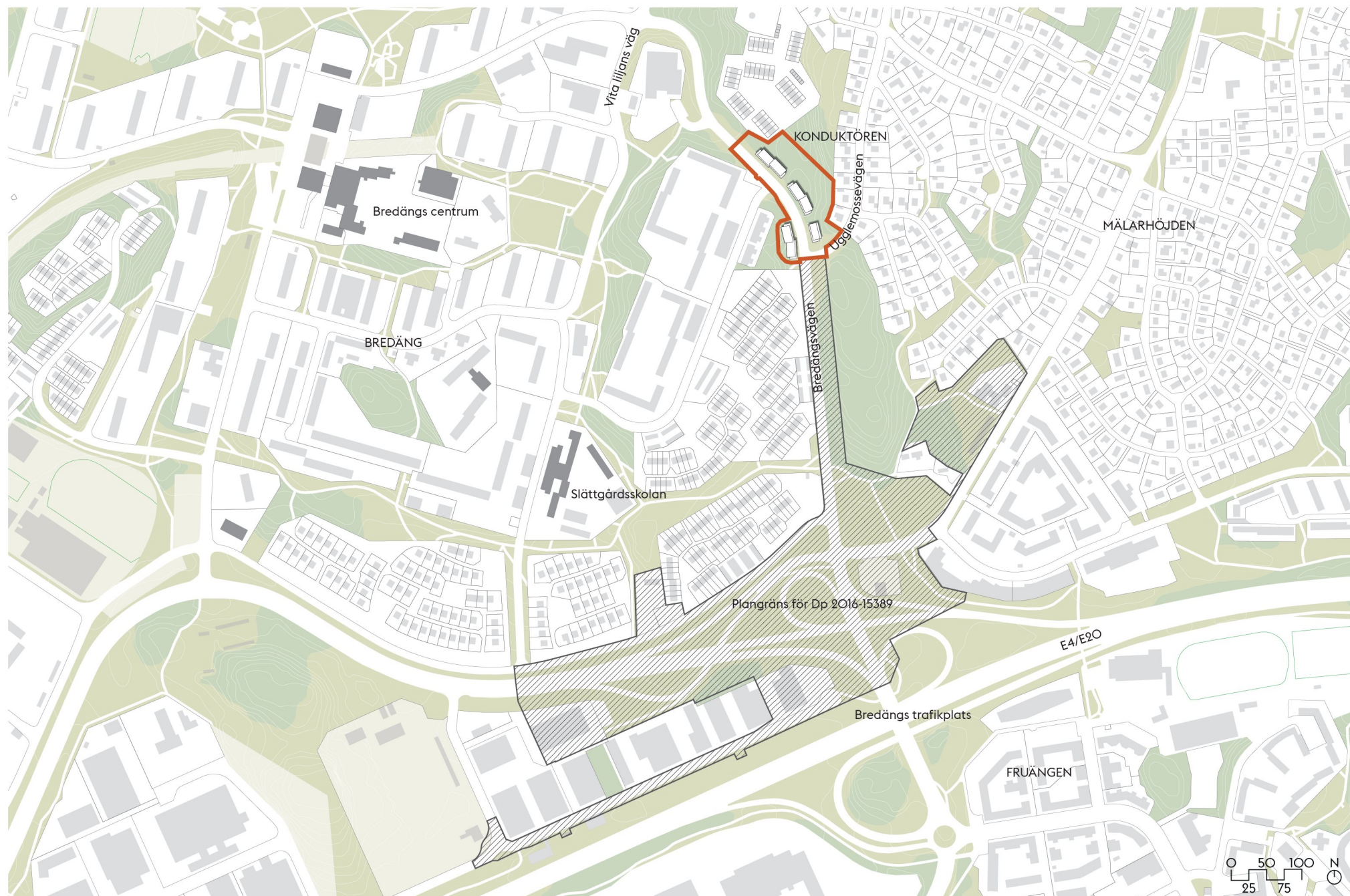
Längs Bredängsvägen får gatan ett varierat uttryck med växelsvis gång- och cykelbana mot naturmark och växelsvis mot fasad. På grund av begränsat utrymme för gatusektionen har Bredängsvägen ingen trädplantering, men ansluter till varierande grönska på båda sidor.

Park och Natur

Befintlig naturmark med tallar, ekar och berg i dagen bakom kvartersmark sparas. Genom öppningar mellan byggnaderna skapas kontakt mellan gata och natur.

Platser

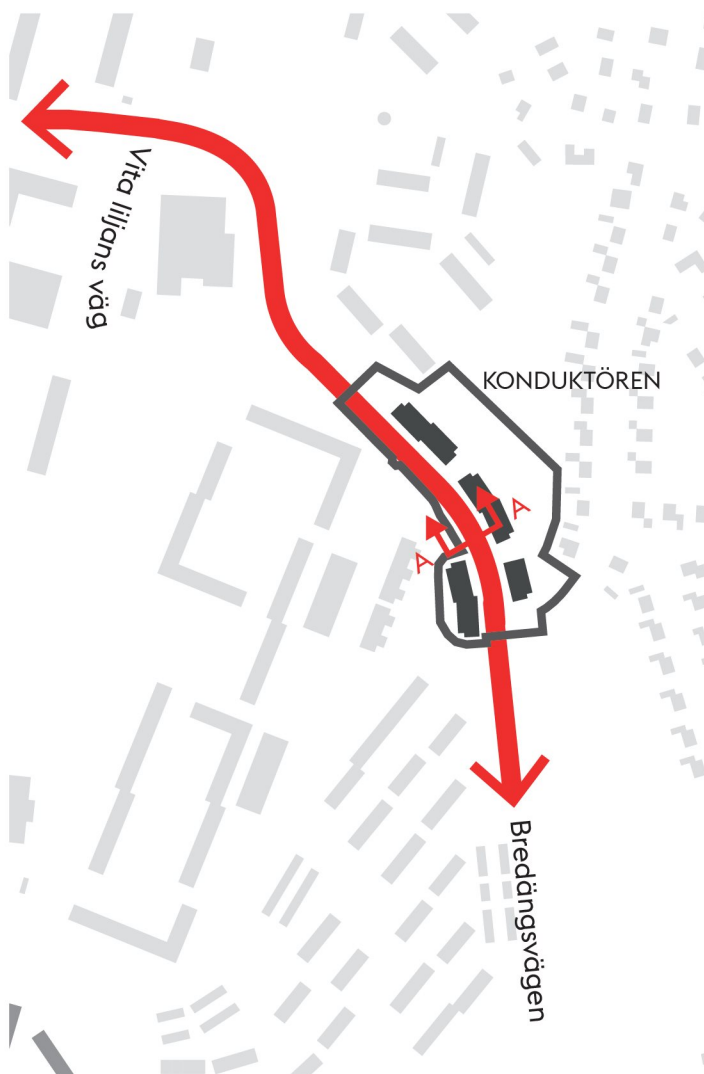
Eftersom gatutråd till stor del inte är möjligt läggs särskild omsorg på att bevara och utveckla angränsande platsbildningar, så att dessa bidrar med att tillföra kvalitativ stadsgrönska till gatans rum. Mötet mellan Bredängsvägen och Ugglemossevägen kan utvecklas till en grön mötesplats med naturkaraktär.

Figur 15: Strukturförslag för KONDUKTÖREN med omgivningar.

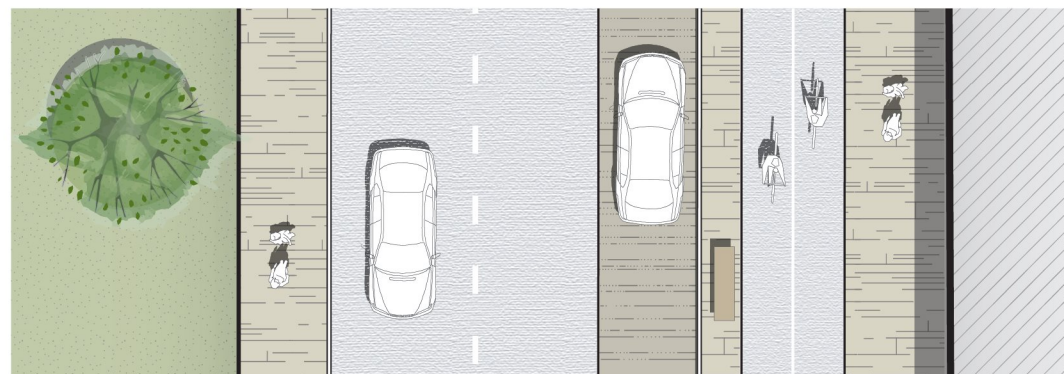

Figur 16: Illustrationsplan för Konduktören.

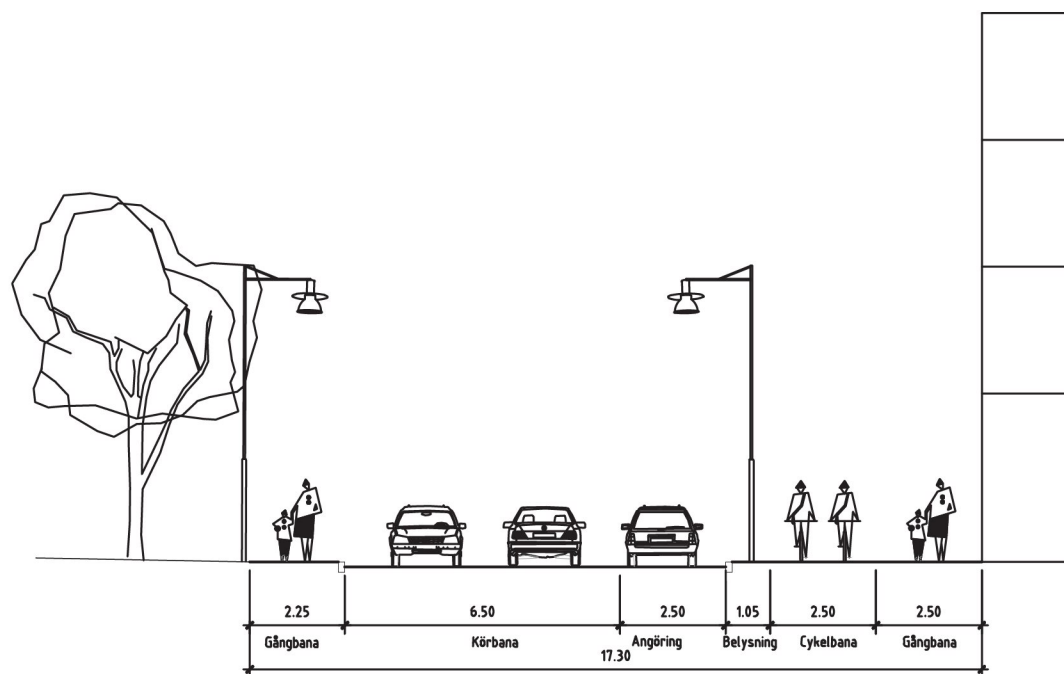

Figur 17: Översikt Bredängsvägen och Konduktören, Sektion se figur 19

KONDUKTÖREN KVALITETSPROGRAM FÖR ALLMÄN PLATS

Figur 18: Planutsnitt Bredängsvägen

Figur 19: Sektion Bredängsvägen A-A